

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת אמור

958 הגיליון השבועי לכל יהודי

ד' באייר התשס"ה
(13.5.05)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

מי בעד מדינה יהודית

שאלה אחת, מהותית ומרכזית, מזינה את משיכת החבל רבת-השנים: האם תהיה זו 'מדינה יהודית', או 'מדינת כל אזרחיה'?

ל אורך כל שנותיה של המדינה מתנהל בה ויכוח נוקב בשאלת דמותה. המאבק הזה לובש צורה ופושט צורה, עובר מנושא לנושא ומפרשייה לפרשייה. אנו מוצאים את עצמנו דנים בפרטים, ולא תמיד מבחינים בכיוון הכללי. מרוב עצים לא רואים את היער.

האמת היא שביסוד כל הסוגיות והעימותים טמונה שאלה אחת, מהותית ומרכזית. היא הכוח המניע את חילוקי-הדעות במגוון נושאים, שלכאורה אין קשר ביניהם. אבל בהחלט יש קשר בין המאבק על השבת, על הכשרות, על 'מיהו יהודי', על נישואים וגירושים, על הצניעות, על החינוך, על תקציבי הישיבות ועל נסיגה מחלקי ארץ-ישראל. כל אלה הם פרטים בדיון העיקרי והמהותי — איזו מדינה תהיה כאן.

לרבע את העיגול

המתח הזה מוצא את ביטויו בשתי מילים שהוכנסו למגילת העצמאות: "מדינה יהודית דמוקרטית". כאן היה ניסיון ליצור חיבור בין שתי תפיסות-עולם מנוגדות במהותן. דמוקרטיה אינה מבחינה בין לאומים ודתות. היא רואה לנגד עיניה מושג אחד בלבד — אזרחים. היישום המלא של 'מדינה דמוקרטית' הוא 'מדינת כל אזרחיה' ולא 'מדינה יהודית'.

כאן היה ניסיון לרבע את העיגול, אבל מיד פרץ המתח הפנימי בין שני הקטבים הללו, והוא מזין את העימות המתמשך ואת משיכת החבל בין שני הכוחות הללו. מצד אחד עומד הציבור שמנסה למשוך את המדינה לכיוון 'מדינה יהודית', ומן העבר השני מושכים אותה לעבר 'מדינת כל אזרחיה'.

אין כל פלא שאותם כוחות, החותרים לעבר 'מדינת כל אזרחיה', הם המובילים את התביעה לנסיגה מחלקי ארץ-ישראל במסווה ה'שלום'. לעיתים הם מתחפשים לדוברי הצד השני, ומופיעים כמי שדואגים להבטחת הרוב היהודי, אבל זו אחיזת-עיניים. הרוב היהודי מעניין אותם כשגל דאשתקד, והם יתמכו בכל מהלך שיטשטש את אופייה היהודי של המדינה.

על-כן ראוי לברך על מאמרו של מר"ל עיתון 'הארץ' (עיתון המוביל בעקיבות את המגמה הזאת), שחושף בגילוי-לב מפתיע את שאיפותיו. במאמרו הוא תוקף את התיקון לחוק האזרחות, המונע מערביי יש"ע לקבל אזרחות ישראלית על-ידי נישואים לערבים אזרחי ישראל. לדבריו, נישואים בין אזרחי ישראל לבני מדינות ערב השכנות, הם מגמה מבורכת. לא פחות!

כך הוא כותב שחור על-גבי עיתון: "מה יותר שלום בין העמים מאלפי סטודנטים מצרים, ירדנים, ופלסטינים באוניברסיטאות של ישראל, ומאלפי סטודנטים ישראלים באוניברסיטאות ערביות? ומה יותר שלום בין העמים ממה שעשוי לנבוע מכך: נישואים בין צעירים ישראלים, יהודים כערבים, לבין צעירים מן המדינות השכנות ומפלסטיין?".

כדי שלא נטעה שאולי יש כאן פליטת קולמוס, הוא חוזר ומבהיר: "גם מאפשרות של משפחות מעורבות (בן/בת זוג יהודי עם בן/בת זוג ערבי) לא צריך להירתע, ושאוּלי יחיו במסגרות כאלה גם ישראלים בפלסטיין, במצרים ובירדן ובכל ארץ שנעשה אתה שלום".

מול כוחות הניתוק

עצוב היה לקרוא אפילו את המתקפות על המאמר הזה. בעל טור ידוע תוקף את הרעיון בחריפות, אבל ראו את נימוקו. לדבריו, החזון הזה מניח "שאם רק תוותר ישראל על לאומיותה, תיעלם כל אפליה מן האזור", ושי"מדינות ערב יוותרו בשמחה על אופיין הלאומי". מכיוון שאין זה כך, טוען הכותב, אין מנוס מקיומה של מדינת יהודית. אבל אילו היה הכותב מאמין שתיתכן אפשרות של ביטול הזהות הלאומית, היה מצטרף לרעיון הגאוני...

זה הקו המחבר את ההינתקות מארץ-ישראל עם ההינתקות מתורת-ישראל ואת ההינתקות מעם-ישראל. זה הזמן שבו כל החפץ בקיומה של מדינה יהודית יתייצב להגן עליה מפני כוחות הניתוק, וה' יעזרנו.

ספרים

פנינים על התורה והמועדים

מאת הרבי מליובאוויטש
בהוצאת היכל מנחם

ליקוט פנינים ורעיונות מאוצר תורתו של הרבי מליובאוויטש, מסודרים על-פי פרשיות השבוע, המועדים וחדושי השנה. הפנינים תומצתו ומוגשים בבהירות ובהדפסה מאירת-עיניים. 290 עמ'. טל' 03-9606018.

מאורות מעולם התורה

מאת הרב ד"ר יצחק אלפסי
בהוצאת שם

זה ספרו ה-79 של המחבר הפורה. הספר סוקר את אישיותם ופועלם של ארבעים ואחד רבנים נודעים בדורות שעברו. 292 עמ'. טל' 02-5823815.

אורו של מקדש ב

מאת מנחם מקובר
בהוצאת מכון המקדש

כך שני בספר שמגיש את עולם המחשבה של המקדש: המקדש בראי הדורות, הקרבנות ועבודת בית-המקדש. 334 עמ'. טל' 02-6427255.

שלמות הבית

מאת חנינא קושלבסקי
בהוצאת פלדהיים

גם כשיש שלום-בית, ראוי לחתור תמיד ליתר שלמות בחיי הבית והמשפחה. זה המוטו של הספר, המגיש קווי-הנחיה ברורים, המבוססים על המקורות, בכל הקשור לחיי בני-הזוג. 160 עמ'. טל' 02-6525375.

זמני השבוע

ירושלים ת"א חיפה באר-שבע אילת מירון						
7:45	7:02	7:09	7:00	7:07	6:52	כניסת השבת
8:51	8:04	8:10	8:12	8:11	8:09	צאת השבת
פרקי אבות: פרק ב						
פקס: 03-9 606169						
אינטרנט: www.chabad.org.il						
דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il						
נדפס בדפוס יד-החמישה כפר-חב"ד, טל' 03-9600280						
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות						
נא לשמור על קדושת הגיליון						

חודש של מצווה

ר"ה, כך השבועיים הראשונים של החודש נעלים מהשבועיים האחרונים). לכן מעדיפים להינשא בחציו הראשון של החודש וכדומה. אולם בחודש אייר שווים כל ימי החודש.

התבטלות מוחלטת

אחדות זו של כל ימי החודש קשורה לרמז הטמון בשם החודש: אייר ראשית-יבות – אברהם, יצחק, יעקב, רחל. מובא בספרים, שהאבות ורחל הם בבחינת ארבע 'רגלי המרכבה' (העליונה).

ה'מרכבה' מסמלת התבטלות מוחלטת לקב"ה (כשם שמרכבה אין לה שום רצון משל עצמה). וכך נאמר על האבות, "שכל איברייהם כולם היו קדושים ומובדלים מענייני עולם הזה". כשהאדם מתבטל לגמרי לקב"ה, עד שאין לו שום עניין משלו, הוא מסוגל להגיע להכרה שהציווי האלוקי משווה את כל הימים. כך מחבר חודש אייר את חודש ניסן וחודש סיוון – מגאולת מצרים ועד קבלת התורה בהר-סיני.

(לקוטי שיחות כרך א, עמ' 263)

מצווה מיוחדת – לאכול מצה; אולם המצווה היא עניין נפרד מט"ו בניסן, אלא שחיובה חל ביום זה.

לעומת זאת, מצוות ספירת העומר היא לספור את היום עצמו. זו אפוא חשיבותו של חודש אייר, שכל ימי החודש, הימים עצמם, קשורים במצווה מיוחדת.

כל הימים שווים

דבר נוסף שמייחד את חודש אייר, מצד מצוות ספירת העומר – כל ימי החודש שווים. המצווה היא לספור כל יום ויום, ואם חלילה נחסיר יום אחד – יפגע הדבר בכללות המצווה. מבחינה זו אין הבדל בין היום הראשון של החודש ליומו האחרון – ספירת כל יום ויום חיונית במידה שווה.

בכך שונה חודש אייר מחודשים אחרים. ידוע שתחילת החודש היא בדרגה גבוהה מחלקו השני (בספרי קבלה מבואר שארבעת השבועות של החודש מקבילים לארבע האותיות של שם הוי"ה, וכשם שבשם הוי"ה האותיות י"ה הן במעלה גדולה מהאותיות

ל חודש אייר מעלה מיוחדת על כל חודשי השנה, בכך שכל יום ויום בחודש הזה קשור במצווה – מצוות ספירת העומר (שעליה אנו מצווים בפרשתנו). אמנם מתחילים לספור את ספירת העומר בחודש ניסן, אולם בניסן מקיימים את המצווה רק במחציתו השנייה של החודש. גם בחודש סיוון סופרים את הימים, אולם רק רק בימים הראשונים של החודש. ואילו באייר – כל ימי החודש קשורים במצווה המיוחדת לכל יום ויום.

אפשר למצוא מעלות מיוחדות גם בחודשים נוספים. למשל, בכל ימי חודש ניסן אין אומרים תחנון. אבל אי-אמירת תחנון בניסן נובעת מעצם מעלת החודש ואינה קשורה לעבודת האדם. חשיבותו של חודש אייר נובעת מעבודה מיוחדת שאנו עושים בכל ימי החודש הזה – מצוות ספירת העומר.

מצווה לכל יום

הקשר בין ימי הספירה למצוות הספירה עמוק מהקשר שבין מצוות אחרות לימים שבהם מקיימים אותן. למשל, בט"ו בניסן יש

מן המעייין

נושא השבוע: שליח-ציבור

הסעודה הרהיב עוז בנפשו ושאל את הרבי אם תפילתו נשאה חן בעיניו. השיב הרבי: באותם מקומות שבהם התאמצת במיוחד – היה פחות מוצלח...

אמרת השבוע

ענוה וחילול השם

רבי ישראל מסלנט היה משפיל את עצמו כקטן שבקטנים, מרוב אהבתו את הענווה. יום אחד ראה שעושים בביתו דבר-מה, שלא היה בו שום פסול, אלא שהוא חשש שמא יהיה מי שיפרש זאת בדרך שלילית. הורה רבי ישראל להימנע מכך, מפני חילול השם.

שאלוהו: "והלא קטן אתה בעיניך, ולמה אתה חושש מחילול השם, דבר ששייך לדון בו רק אצל מי שהוא גדול ונכבד".

השיב רבי ישראל: "בעניין חילול השם לא נוגע מה אני חושב על עצמי, אלא איך מסתכלות עליי הבריות".

יש בזה שני אופנים ותלוי מאיזה צד מתחילים: יש מי שהוא בעל-תפילה והוא גם מרוצה לקהל; ויש מי שהוא מרוצה לקהל, רוח הבריות נוחה הימנו, והוא גם בעל-תפילה.

(ספר השיחות)

על הסף

הרבי המהר"ש מליובאוויטש אמר לאחד מחסידיו, ששימש שליח-ציבור: בעל-תפילה עומד על הסף – בידו לזכות את הרבים, ובידו להחטיא את הרבים.

שלושה תנאים

אחד מחסידי הרבי הרש"ב מליובאוויטש ביקש הסכמה להתפרנס כשליח-ציבור. הרבי הסכים לדבר אולם התנה זאת בשלושה תנאים: שלא ייגש לעמוד בלי טבילה במקווה טהרה, שיכסה את ראשו בטלית, ושלא יחזור פעמיים על אותה מילה כדרך החזנים.

מאמץ מזיק

חסיד שהתפרנס מחזנות הגיע לליובאוויטש ונתכבד להתפלל לפני העמוד. לאחר התפילה הוזמן לקידוש' אצל הרבי הרש"ב. בעת

השכל והלב

בעל-תפילה הוא מי שראשו יודע לפני מי הוא עומד; השכל משיג את הדרת-הכבוד הגדולה שצריכה להיות לפני בורא העולם; והלב מרגיש את מה שהשכל משיג.

(אגרות-קודש)

תפילה לפני ה'

רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב שאל את החזן המקומי מדוע קולו צרוד. השיב לו החזן שהצרידות באה מהתפילה לפני התיבה. אמר לו רבי לוי-יצחק: מי שמתפלל לפני התיבה קולו נצרך, אך מי שמתפלל לפני השם יתברך אין קולו נצרך...

חיקוי לא-מוצלח

רבי ישראל מוויז'ניץ ראה חסיד שמחקה את קולו ואת נעימתו ותנועתו בתפילה. אמר לו הרבי: לא תוכל לעשות כמוני, שהרי לעולם אין אני מתפלל היום כפי שהתפללתי אתמול...

מאין מתחילים

בעל-תפילה צריך להיות "מרוצה לקהל", אך

חיבוטי נפש של מחבר

ליד קברו של הרמב"ם בטבריה שוכן קברו של רבי ישעיה הורביץ, הידוע בכינויו 'השל"ה הקדוש'. מקום קברו של השל"ה בטבריה מעורר פליאה. השל"ה היה מחבר ומקובל, מגדולי התורה בפולין, ושימש ברבנות בקהילות מפורסמות – פרנקפורט, פוזנא וקרקוב. לעת זקנתו עלה לירושלים, ונתקבל ברוב פאר והדר על-ידי תושבי עיר-הקדוש, אשר אף מינורו לרבה של ירושלים. מדוע אפוא עזב השל"ה את ירושלים ובהר לו למקום קבורה את טבריה, ולא את הרה"זיתים, המקום המיועד לתחיית המתים?

יודעי הקורות מספרים, שבסוף שנותיו סבל השל"ה מרדיפות ומחצקות פשוטות, ובגללן נאלץ לעזוב את ירושלים ולעבור לצפת. על-פי גרסה זו, בחר השל"ה להיקבר בטבריה בגלל סמיכותה לצפת, מקום מגוריו האחרון. אולם לאיש הממונה על קברי הצדיקים בטבריה – לפני כמה דורות – הייתה גרסה אחרת. לדבריו, לא איש כשל"ה הקדוש יברח מירושלים מחמת המצוק. הוא היה רגיל לספר סיפור ששמע, לדבריו, מפי אחד המקובלים:

השל"ה היה גאון בחלק הנגלה של התורה, וגם העמיק-חקר בתורת הנסתר. ראשית פעולתו בירושלים הייתה חיבורו 'שער השמים', ושם גם חיבר את ספרו העיקרי והיסודי – 'שני לוחות הברית', שעל שמו הוא נקרא 'השל"ה'.

כשסיים את ספרו, הראה אותו לאחד הזקנים הנסתרים, מגדולי המקובלים באותה עת בירושלים. שאל אותו הזקן, כיצד העז לתת לספרו שם נועז כל-כך – 'שני לוחות הברית'?

השל"ה החוויר וליבו התחיל פועם בחוזקה. השאלה הייתה במקומה. אכן, השם היה נועז ויומרני! אולם מיד התעשת וענה לזקן הנסתר: "ומה בכך? למדתי מרבה המנוח של צפת, רבי משה אלשיך זצ"ל, הפרשן והמקובל, שקרא לספרו בשם נועז עוד יותר – 'תורת משה'!"

תשובתו לא הניחה את דעת הזקן. "אמנם נכון כי כך קרא האלשיך לספרו, אך מי יערוב לך שנכון נהג

לאהוב יהודי

אהבת-ישראל היא מעיקריה של החסידות. אמנם כבר רבי עקיבא קבע כי "ואהבת לרעך כמוך" הוא "כלל גדול בתורה", והילל הזקן אמר על מצווה זו כי "זו כל התורה כולה", אולם הבעש"ט ותלמידיו השרישו זאת בפועל בקרב החסידים. החסידות, החושפת את הפנימיות שבכל דבר, גילתה גם את המעלה הנפלאה של כל יהודי, וממילא את האהבה לכל בן-ישראל.

הבעש"ט אומר: "כל יהודי יקר בעיני הקב"ה כבן יחיד, שנוולד להוריו לעת זקנתם, ועוד יותר מכך" (הוספות לכתר שם טוב סימן קלג). רבנו הזקן אמר בשם רבו המגיד ממזריטש בשם הבעש"ט: "ואהבת לרעך כמוך" הוא פירוש וביאור על 'ואהבת את ה' אלוקיך'. מי שאוהב יהודי – אוהב את הקב"ה. שהרי ביהודי מצוי חלק אלוקה ממעל, ומי שאוהב יהודי, את הפנימיות שבו, אוהב ממילא את הקב"ה" (היום יום יב במנחם אב).

טוב-טעם בעשיית חסד

רבנו הזקן אמר: "אהבת ישראל צריכה לחדור עד מיצוי הנפש" (היום יום יח במנחם אב). הוסיף על כך נכדו ה'צמח צדק': "מי שעוזר ליהודי להרוויח שבעים 'קופיקות' בסחר עגלים (=כלומר, אפילו עזרה גשמיית פשוטה ביותר) – נפתחים לפניו כל שערי ההיכלות העליונים". העיר בנו, הרבי מהר"ש: "אמנם צריכים להכיר את הדרך לאותם היכלות עליונים, אך אין זה גורע כלל. העיקר הוא – לסייע בלב שלם וברגש חם, שיהיה תענוג בעשיית טובה ליהודי" (היום יום כ"ח בסיוון).

אדמו"ר הרש"ב ביאר לבנו, הרבי הרי"צ, שמונה מעלות נפלאות שזוכה להן מי שחושב דברי חסידות לפני התפילה, בטלית ובתפילין. לאחר מכן אמר הרבי: "כל המעלות הללו – הן כאין וכאפס לעומת המעלה הנפלאה שהקב"ה מזכה את האדם, כשהוא מקבל חוש וטוב-טעם בעשיית טובה ליהודי, ועד שהזולת נהיה יקר יותר מאשר הוא-עצמו. שכן על עצמו ביכולתו למצוא כמה טעמים מדוע מגיע לו ח"ו שיהיה לו לא-טוב, אך לגבי הזולת אין זה שייך כלל. כדאי להתייגע חמש שעות ביום, בנייעת בשר וביניעת נפש, בהשגה אלוקית, כדי להגיע לתכלית – לרצות באמת לעשות טובה ליהודי, בגשמיית, ובפרט ברוחניות" (אגרות-קודש אדמו"ר הרי"צ כרך ג, עמ' רצד).

"הוא חושב – שיחשוב"

הרבי מליובאוויטש כותב באחת מאגרותיו (אגרות-קודש כרך ה, עמ' רטז), כי אחד ממיסדיה של העיירה ליובאוויטש היה צדיק נסתר, שהצטיין באהבת בני-אדם ובהאבה לכל בריותיו של הקב"ה בכלל. מכאן השם ליובאוויטש (ליובא = אהבה). הקשר בין שם זה לחסיד חב"ד אינו מקרי, שכן חסידות קשורה קשר עמוק לשלוש האהבות – אהבת השם, אהבת התורה ואהבת ישראל.

במקום אחר כותב הרבי (כרך יח עמ' תקלה): "נפלאים דברי רז"ל, אשר כל דבר שבקדושה הוא בעשרה דווקא, היינו, לא רבים סתם, אלא רבים בשלמות. וידוע הפתגם בשם גדולי תורת החסידות: גרוע יותר להיות בגן-עדן יחידי מלהיות בגיהנום עם עוד יהודים".

החסיד המפורסם רבי יצחק הורביץ (איצ"ה מתמיד) התלונן ב'יחידות' לפני הרבי הרש"ב, שהואיל והוא משמש שליח של הרבי, הנווד ממקום למקום, מוסרים לו אנשים פתקאות כדי להביא אל הרבי. ולפעמים, כשהשולח זקוק לישועה מיידית, הוא שולח את הבקשה במחשבה, והישועה אכן באה תיכף ומיד, והאנשים סבורים שהישועה באה בזכותו... השיב לו הרבי, שה'צמח צדק' ענה על טענה כגון זו לרבי הילל מפאריטש (שאף הוא היה שליח נודד) – כדי לעשות טובה ליהודי צריכים מסירות-נפש, ומכיוון שהלה זקוק לישועה מיידית, עושים מה שאתה עושה. "אלא מה, הלה חושב מה שהוא חושב – שיחשוב"...

ושהוא אכן היה שלם עם מעשהו? הקשה.

דבריו של הזקן המקובל עוררו מחשבות נוגות בליבו של השל"ה. לבטים קשים התרוצצו בליבו, וכשגברו הגזרות בירושלים, עלה לצפת. לא ברח חלילה מירושלים,

של האלשיך עצמו, ושמשום כך ביקש מידידיו שלא לקרוא לו בשם ספרו 'תורת משה' – כמנהג החכמים, אלא בשמו הפרטי, משה אלשיך.

לבטל כליל את שם הספר – לא רצה, שכן אין לבטל 'תורת משה'; להיקרא בו, גם-כן חשש; לכן ביקש להתעלם ממנו. תלמידיו מילאו את רצונו וקראו לו בשמו הפרטי, אף-על-פי שבדרך-כלל אין התלמידים קוראים לרבם בשמו הפרטי. כששמע כל זאת השל"ה – חלשה עליו דעתו, הצער השתלט עליו והוא חיפש לו תיקון.

כשנודע לאותו זקן מקובל מירושלים עד כמה גדול ועמוק הוא צערו של השל"ה, נתמלא ליבו חרטה על דבריו הראשונים, ובכל מאודו ביקש להפיג את צער השל"ה. יצא לצפת כדי לפגוש את השל"ה ולפייס את דעתו.

בהגיעו לצפת התייחד עם השל"ה ואמר לו: "האמת היא כי כשהאלשיך הקדוש קרא לספרו 'תורת משה', הסתמך אף הוא על קודמיו".

"על מי הסתמך?", שאל השל"ה בחרדת-קודש.

ענה לו הזקן: "על גדול רבותינו – רבי משה בן-מימון, הרמב"ם, שקרא לספרו העיקרי 'משנה תורה'. זה שם נועז ביותר, השיך לחומש דברים, המכנס את דבריו של משה, גדול הנביאים, אשר דיבר עם השכינה פנים-אל-פנים. האלשיך הסתמך אפוא על הרמב"ם, ועליו סומך כל בית-ישראל". כך אמר הזקן המקובל מירושלים, בבקשו להפיג את הצער שנגרם לשל"ה בעקבות דברי הביקורת שהשמיע על השם שנתן לספרו.

כשהרגיש השל"ה הקדוש שימיו ספורים, עלה לטבריה, וביקש שיקברוהו ליד הרמב"ם, להסתופף בצילו. למקורביו הסביר: "אם ישאלוני בבית-דין של מעלה על השם שנתתי לספרי, 'שני לוחות הברית', אצביע על המורה הגדול בעל 'משנה תורה'".

כל השלושה – סיים הממונה על קברי הצדיקים – עשו את מה שעשו מתוך כוונה טהורה ואין להרהר אחריהם, אולם העם לא נטה לקבל את השמות שנתנו לספריהם. בלי לפגוע כמלאו נימה בכבוד ובהערכה למחברים הדגולים והקדושים, הוסיף הציבור תיקון משלו לספרו של רבנו ישעיה הורביץ, וקרא לספר בשם הקיצור 'של"ה' (ולא 'שני לוחות הברית'); לספרו של רבנו משה אלשיך קוראים 'אלשיך' (ולא 'תורת משה'); ולספרו של הרמב"ם קוראים 'היד החזקה'.

אלא ראה בגזרות האלה מעין סימן בשבילו להעתיק את מגוריו לצפת, כדי להימצא בסמיכות לרבי משה אלשיך זצ"ל, לבית-מרדשו ולמקום-מנוחתו.

בצפת נודע לו, מפי אחד הזקנים, שאותה התלבטות כרסמה גם בליבו

כשהצופרים מזהירים, מפעילים פעמונים

הכרחיות (המועדים הראשונים לקיצוץ הם, על-פי רוב, סעיפי תקשורת והחזקת רכב), ביטול כרטיס האשראי והשמדתו הפיזית ("אקט סמלי אך חשוב להפגמת המהלך") ופעולות נוספות.

פעילות-מנע

הארגון מפעיל עשרות רכזים בכל הארץ. הוא מייעד את עצמו בעיקר למשפחות שביסודן קיימת היכולת להתנהל נכון, אך מסיבות כל שהן נכשלו בכך.

חשובה לא פחות היא פעילות-המנע ש'פעמונים' מקיים, על-ידי הרצאות בניהול כלכלת-בית, המועברות בכל הארץ. בפעילות-המנע של 'פעמונים' נעזרו עד היום אלפי משפחות. מספר המשפחות שחולצו ממצב של קריסה כלכלית מגיע לכאלף וחמש-מאות. אלף וחמש-מאות משפחות שעברו מהפך חשיבתי, ושלמדו להתעלם מהפרסומות המפתות ומה'מבצעים' המדומים, שגורמים לבני-אדם לקנות דברים שלא התכוונו כלל לקנות ושאיפילו אינם צריכים (טלפון למשפחות המעוניינות להיכנס לתהליך שיקום והבראה: 02-9975577).

ד"ר רב: גישה אחרת של חסד

ובראשונה חיוני לרפא את השיטה וליצור סיכוי לעתיד כלכלי יציב. רק אז ניגשים לטפל בטעויות שכבר נעשו", אומר לד"ר רב.

מלווה אישי

העזרה בפועל מוגשת בעזרת מלווה אישי, המוצמד לכל משפחה. המלווה בודק עם בני-הזוג את כל סעיפי ההוצאות וההכנסות. "הרגע שבו הזוג פורש לפנינו את מערכת הכספים שלו, הוא הרגע החשוב ביותר. ברוב המקרים כבר בשלב הזה נפקחות העיניים והזוג מבין שעד היום הוא חי באשליה ובהונאה עצמית מתמשכת".

אחר-כך מגיע סעיף הקיצוצים בהוצאות לא-

הבדיחה מספרת על אדם ששקע בחובות והיה לוה מאחד ומחזיר לשני, וכך הלאה (מה שמכונה בשפתנו 'לגלגל'). יום אחד כינס את כל המלווים לאספה ואמר להם: "לי כבר אין כוח לנהל את סבב הכספים ביניכם. אומר לכם אפוא את הסדר, ואנא עשו זאת בעצמכם..."

הבדיחה הזאת — שבמשפחות רבות, רבות מדיי, כבר חדלה מזמן מלהצחיק — משמשת את ר' אוריאל לד"ר בהרצאות הרבות שהוא מעביר לפני קהל מגוון, בעיקר מקרב הציבור הדתי והחרדי. לד"ר (30) מנהל מכללת 'רעיה' במקום מגוריו, בית-אל, ושני חסידי אמשינוב מבני-ברק, ר' יעקב יעקובוביץ' (30) ור' יעקב פרידמן (35), שניהם מגידי-שיעורים בביסוקם, הקימו לפני כשמונה שנים את ארגון 'פעמונים' שמטרתו להעמיד על הרגליים משפחות הכושלות כלכלית.

מן העתיד אל העבר

על הלוגו של ארגון 'פעמונים' כתוב: "גישה אחרת של חסד". המוטו של מקימיו הוא דברי הרמב"ם, בהלכות מתנות-עניים, המדבר על "מעלה גדולה שאין למעלה ממנה (במצוות צדקה) — זה המחזיק בידי ישראל שמך... עד שלא יצטרך לבריות".

העזרה מוגשת בסדר הפוך מזה שהיה אפשר אולי לשער. תחילה מטפלים בעתיד — מחפשים דרכים להגדיל את מקורות ההכנסה של המשפחה ומסייעים באיתור קצבאות ובהקלות בתשלומים. לאחר מכן המאמץ מופנה ליצירת איוון בין ההוצאות להכנסות — בהווה. הטיפול בעבר, כלומר סילוק חובות, בא רק בשלב השלישי. "הגישה האומרת 'קודם ננקה את השולחן' מזמינה דשדוש אין-סופי בביצה. בראש

ביטוחי דירות ומשכנתא
 ביטוח מיוחד לבתי כנסת ומקוואות *
 קבוצת גפן - המבטחת המורשת של הציבור הדתי
 1800-39-33-39

ספר שמוכרחים לקרוא
 נשמה עם עצמה
 סיפורם המרתק של בני-ישיבה, היוצאים למסע-רוחני בחיפוש דרך רוחנית בעבודת ה'. במהלך המסע הם מתלבטים בשאלות קשות ומגלים עולמות קסומים.
 ספר מסעיר, מחדש ומעורר מחשבה מאת מנחם ברוד
 הפצה: 'יודאיקה', 03-9606120

פִּינֵת הַהֲלָכָה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

קניות בימי הספירה

שאלה: האם מותר לקנות דירה או מוצרים חדשים, בני-קיימה, בימי ספירת העומר?

תשובה: נהגו כל ישראל שלא לערוך נישואין וכל שמחה שיש בה ריקודים ושלא להסתפר בימי ספירת-העומר, בגלל האבל על 24 אלף תלמידי רבי עקיבא שנפטרו בימים האלה משום שלא נהגו כבוד זה בזה כראוי לתלמידי רבי עקיבא.

למנהג הספרדים חל האיסור מתחילת ימי-הספירה עד ל"ד לעומר (כלומר, מתירים את כל הנ"ל מ"א באייר בבוקר ולא קודם-לכן), בין האשכנזים רבים נוהגים לאסור כל ימי הספירה (חוץ מל"ג בעומר) ולהתיר מראש-חודש סיוון או משלושת ימי ההגבלה (כלומר, בג' בסיוון בבוקר).

לפי מנהג חב"ד חל האיסור בכל ימי ספירת העומר ואין

מסתפרים אלא בערב הג-השבעות, אבל עורכים נישואין בשלושת ימי ההגבלה.

לפי מנהג חב"ד נמנעים מלומר את ברכת 'שהחיינו' בימים האלה, כדי שלא לברך ברכת שמחה על ה"זמן הזה" ("שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה"); אולם מברכים 'שהחיינו' בשבת ובל"ג בעומר.

אולם גם מי שנוהגים מנהג זה צריכים להימנע רק מדברים שמברכים עליהם 'שהחיינו' (שכן, כאמור, הסיבה היא הצורך להימנע מאמירת הברכה). נמצא אפוא, שעל כלי-בית, שאין מברכים עליהם 'שהחיינו', אין איסור כלל ומותר לקנות דברים אלה בימי ספירת-העומר. מקניית דירה ראוי להימנע, ובגד חדש יש ללבשו לראשונה בשבת או בל"ג בעומר.

מקורות: שו"ע אדה"ז סימן תצג. סדר ברכת הנהנין פ"ב הלכה ד-ה. כף-חיים תצג; תקנא, ר. ספר המנהגים (מנהגי חב"ד) עמ' 43. ספר השיחות תשמיט ח"ב עמ' 745. נטעי נביראל ח"ג פמ"ח פ"כ"ד.

פותחים את השבת עם "שולחן שבת"

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המוכרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): 'יודאיקה', 1-700-704120

